

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Міністерство освіти і науки України

Національний університет водного господарства та
природокористування

Кафедра водогосподарського будівництва та експлуатації
гідромеліоративних систем

01-02-67

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання контрольної роботи з дисципліни

«Інтелектуальна власність» для студентів спеціальності

7.06010107, 8.06010107 «Теплогазопостачання і вентиляція»

заочної форми навчання

університет
водного господарства

та природокористування

Частина I

Рекомендації та завдання

Рекомендовано методичною комісією
спеціальності 7.06010107, 8.06010107
«Теплогазопостачання і вентиляція»

Протокол № 2 від 11 березня 2014 р.

Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з дисципліни «Інтелектуальна власність», Частина 1 «Рекомендації та завдання» для студентів спеціальності 7.06010107, 8.06010107 «Теплогазопостачання і вентиляція» заочної форми навчання. / В. П. Востріков, І.В.Романюк. Рівне: НУВГП, 2014. – 27с.

Упорядники: В. П. Востріков, кандидат технічних наук, доцент, професор кафедри водогосподарського будівництва та експлуатації гідромеліоративних систем; І.В. Романюк, доцент кафедри водогосподарського будівництва та експлуатації гідромеліоративних систем.

Відповідальний за випуск В. М. Кір'янов, доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри водогосподарського будівництва та експлуатації гідромеліоративних систем.

Зміст

1. Вступ.....	3
2. Загальні вимоги до виконання контрольної роботи.....	3
3. Теоретичні завдання.....	5
4. Практичні завдання.....	10
4.1. Завдання № 1.....	10
4.2. Завдання № 2.....	18
5. Навчально-методичне забезпечення.....	21
6. Додаток № 1.....	25

© В.П.Востріков, 2014
© І.В.Романюк, 2014
© НУВГП, 2014

1. Вступ

Дані методичні вказівки призначені для студентів заочної форми навчання спеціальності 7.06010107, 8.06010107 «Теплогазопостачання і вентиляція», які в межах самостійної роботи виконують контрольну роботу з дисципліни «Інтелектуальна власність».

У сучасній ринковій економіці об'єкти інтелектуальної власності, такі як винаходи, корисні моделі, промислові зразки, торговельні марки, географічні позначення, наукові відкриття, комерційні таємниці, комп'ютерні програми, бази даних, твори літератури й мистецтва відіграють все більшу роль у підвищенні конкурентоспроможності товарів і послуг, сприяють швидкому переходу підприємств на інноваційний шлях розвитку, забезпечують зростання економічного потенціалу та культурного рівня в країні.

Виконання контрольної роботи сприяє поглибленню і закріпленню теоретичних знань, отриманих студентами при прослуховуванні лекційного курсу та самостійному вивченню дисципліни, виробленню навичок аналізу об'єктів права інтелектуальної власності на предмет залучення їх у економічний оборот підприємства.

Самостійне виконання теоретичних і практичних завдань ставить за мету оволодіння основами знань та навичок у питаннях створення, набуття прав, захисту прав на основні об'єкти інтелектуальної власності (ОІВ) та шляхів їх комерціалізації.

Завдання для самостійного виконання підібрані відповідно змісту навчальної дисципліни.

2. Загальні вимоги до виконання контрольної роботи

1. Контрольна робота виконується відповідно до завдань, які обираються студентами за двома останніми цифрами залікової книжки.

2. Контрольна робота виконується та подається на кафедру у строки, що встановлюються викладачем (лектором) під час установчої сесії.

3. Робота виконується у стандартному зошиті (18 стор.), або на стандартних аркушах формату А5 (148x210 мм). Всі сторінки роботи повинні бути пронумеровані. Основній частині роботи передують зміст та вступ. У вступі студент висвітлює коротко свою думку про те, які питання він вивчив, якими знаннями та навичками оволодів під час виконання контрольної роботи і де він може їх застосувати.

4. Робота може бути набрана і роздрукована на комп'ютері за таких умов: шрифт – Times New Roman, розмір шрифту – 10 або 11, інтервал між рядками – одинарний, абзац – 10 мм, поля – по 15 мм, нумерація сторінок – по центру нижнього поля, формат сторінки А5. При виконанні роботи у роздрукованому на комп'ютері вигляді студент додає обов'язково електронний варіант роботи на дискеті або іншому носії.

5. На титульному листі необхідно вказати назву навчального закладу; назву факультету; назву кафедри, що веде дисципліну. Студент також має вказати дані про себе: прізвище, ім'я та по батькові, курс, номер академічної групи, номер залікової книжки, рік виконання роботи та прізвище й ініціали викладача, що перевіряє роботу.

6. Завдання виконуються в порядку зростання їх номерів. Перед відповідями на теоретичне питання та розв'язком практичного завдання вказується номер і назва питання або завдання. В тексті відповіді вказуються номери використаної літератури із списку літератури в кінці контрольної роботи. Відповіді на кожне завдання необхідно розпочинати з нової сторінки.

7. В кінці роботи необхідно навести список використаної літератури, вказавши повну назву джерела інформації, місто, видавництво та рік видання, сторінки.

8. Відповіді на теоретичні завдання повинні бути змістовними, лаконічними і повними. Не допускається заміна завдання без дозволу викладача. Студенти можуть користуватися лекційними матеріалами, підручниками і посібниками, законами, постановами, нормативними актами, рекомендаціями та іншими допоміжними матеріалами.

9. Виконану роботу студент подає на відповідну кафедру на перевірку і після перевірки захищає в установленому порядку.

3. Теоретичні завдання

Номери теоретичних завдань обирають в таблиці 1 за двома останніми цифрами залікової книжки.

Таблиця 1.
Розподіл чисел теоретичних завдань з контрольної роботи

Останні цифри залікової книжки	Числа теоретичних завдань			Останні цифри залікової книжки	Числа теоретичних завдань			Останні цифри залікової книжки	Числа теоретичних завдань		
	1	2	3		1	2	3		1	2	3
1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
00:51	1	30	1	17;68	18	13	18	34;85	5	6	9
01:52	2	29	2	18;69	19	12	19	35;86	6	7	10
02:53	3	28	3	19;70	20	11	20	36;87	7	8	11
03:54	4	27	4	20;71	21	10	21	37;88	8	9	12
04:55	5	26	5	21;72	22	9	22	38;89	9	10	13
05:56	6	25	6	22;73	23	8	23	39;90	10	11	14
06:57	7	24	7	23;74	24	7	24	40;91	11	12	15
07:58	8	23	8	24;75	25	6	25	41;92	12	13	16
08:59	9	22	9	25;76	26	5	26	42;93	13	14	17
09:60	10	21	10	26;77	27	4	27	43;94	14	15	18
10:61	11	20	11	27;78	28	3	28	44;95	15	16	19
11:62	12	19	12	28;79	29	2	29	45;96	16	17	20
12:63	13	18	13	29;80	30	1	30	46;97	17	18	21
13:64	14	17	14	30;81	1	2	5	47;98	18	19	22
14:65	15	16	15	31;82	2	3	6	48;99	19	20	23
15:66	16	15	16	32;83	3	4	7	49	20	21	24
16:67	17	14	17	33;84	4	5	8	50	21	22	25

3.1. Перше теоретичне завдання

1. Поняття інтелектуальної власності як результату творчої, розумової діяльності.
2. Право інтелектуальної власності.
3. Поняття і еволюція промислової власності.
4. Поняття і еволюція авторського права і суміжних прав.
5. Еволюція інтелектуальної власності в Україні.
6. Значення інтелектуальної власності у соціально-економічному розвитку.
7. Роль промислової власності у економічному розвитку.
8. Роль авторського права і суміжних прав у розвитку культури суспільства.
9. Класифікація об'єктів права інтелектуальної власності.
10. Об'єкти промислової власності.
11. Нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності.
12. Об'єкти авторського права і суміжних прав.
13. Суб'єкти права інтелектуальної власності.
14. Система законодавства України про інтелектуальну власність.
15. Державна система правової охорони інтелектуальної власності.
16. Міжнародна система інтелектуальної власності.
17. Мета і принципи правової охорони.
18. Принципи охорони прав на об'єкти промислової власності.
19. Принципи охорони прав на нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності.
20. Принципи охорони об'єктів авторського права.
21. Принципи охорони об'єктів суміжних прав.
22. Охорона прав на об'єкти промислової власності за кордоном.
23. Охорона прав на об'єкти авторського права і суміжних прав за кордоном.
24. Інтелектуальна власність як товар і нематеріальний актив.
25. Мета і основні способи комерціалізації ОІВ.
26. Використання ОІВ у власному виробництві.
27. Внесення ОІВ до статутного капіталу.
28. Передача прав на ОІВ.
29. Цілі і підходи оцінки прав на ОІВ.
30. Методи оцінки вартості прав на ОІВ та послідовність оцінки.

3.2. Друге теоретичне завдання

1. Управління ОІВ на етапі його створення.
2. Управління ОІВ на етапі набуття прав.
3. Управління ОІВ на етапі використання прав.
4. Управління ОІВ на етапі захисту прав.
5. Управління ОІВ на етапі його утилізації.
6. Життєвий цикл ОІВ.
7. Система захисту прав ОІВ та її призначення.
8. Дії, що визнаються порушенням права на інтелектуальну власність.
9. Категорії спорів у сфері прав на ОІВ.
10. Форми та способи захисту права інтелектуальної власності.
11. Адміністративно-правовий спосіб захисту прав.
12. Цивільно-правовий спосіб захисту прав.
13. Кримінальна відповідальність за порушення прав.
14. Захист прав інтелектуальної власності в рамках угоди TRIPS.
15. Особливості винаходів як ОІВ.
16. Особливості корисних моделей як ОІВ.
17. Особливості промислових зразків як ОІВ.
18. Особливості торговельних марок як ОІВ.
19. Особливості географічних зазначень як ОІВ.
20. Особливості фірмових найменувань як ОІВ.
21. Особливості сортів рослин і порід тварин як ОІВ.
22. Особливості компонувань інтегральних мікросхем як ОІВ.
23. Особливості комерційних таємниць як ОІВ.
24. Особливості наукових відкриттів та наукових результатів як ОІВ.
25. Особливості раціоналізаторських пропозицій як ОІВ.
26. Особливості комп'ютерних програм як ОІВ.
27. Особливості літературних і художніх творів як ОІВ.
28. Особливості виконань творів як ОІВ.
29. Особливості фонограм і відеограм як ОІВ.
30. Особливості передач мовлення як ОІВ.

3.3. Третє теоретичне завдання

1. Закон України “Про власність” про інтелектуальну власність.
2. Конституція України про інтелектуальну власність.
3. Загальні положення про право інтелектуальної власності у Цивільному кодексі України.
4. Право інтелектуальної власності на літературний та художній твори у Цивільному кодексі України.
5. Право інтелектуальної власності на виконання, фонограму, відеограму та передачу організації мовлення в Цивільному кодексі України.
6. Право інтелектуальної власності на відкриття в Цивільному кодексі України.
7. Право інтелектуальної власності на винахід, корисну модель і промисловий зразок у Цивільному кодексі України.
8. Право інтелектуальної власності на компоновання інтегральної мікросхеми в Цивільному кодексі України.
9. Право інтелектуальної власності на раціоналізаторську пропозицію в Цивільному Кодексі України.
10. Право інтелектуальної власності на сорт рослин і породи тварин у Цивільному кодексі України.
11. Право інтелектуальної власності на комерційне найменування в Цивільному Кодексі України.
12. Право інтелектуальної власності на торговельну марку в Цивільному кодексі України.
13. Право інтелектуальної власності на географічне зазначення в Цивільному кодексі України.
14. Право інтелектуальної власності на комерційну таємницю в Цивільному кодексі України.
15. Структура та особливості Закону України “Про авторське право і суміжні права”.
16. Структура та особливості Закону України “Про охорону прав на винаходи і корисні моделі”.
17. Структура та особливості Закону України “Про охорону прав на промислові зразки”.
18. Структура та особливості Закону України “Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем”.
19. Структура та особливості Закону України “Про охорону прав на сорти рослин”.

20. Структура та особливості Закону України “Про охорону прав на знаки для товарів і послуг”.
21. Структура та особливості Закону України “Про охорону прав на зазначення походження товарів”.
22. Структура та особливості Закону України “Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп’ютерних програм, баз даних”.
23. Структура та особливості Закону України “Про особливості державного регулювання діяльності суб’єктів господарювання, пов’язаної з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування”.
24. Закони України “Про захист від недобросовісної конкуренції” та “Про захист від економічної конкуренції” про інтелектуальну власність.
25. Господарський кодекс України про інтелектуальну власність.
26. Кодекс України про адміністративні правопорушення про інтелектуальну власність.
27. Кримінальний та митний кодекси України про інтелектуальну власність.
28. Постанова КМ України від “№ грудня 2004 року № 1716 про сплату зборів за дії, пов’язані з охороною прав на об’єкти інтелектуальної власності.
29. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 “Нематеріальні активи” про об’єкти інтелектуальної власності.
30. Основні Інтернет-ресурси (сайти) з інтелектуальної власності.

4. Практичні завдання

4.1. Завдання №1

Заповнити бланк заяви на видачу патенту України на винахід або корисну модель (додаток 1) враховуючи умови наведені в таблиці 2. Назву об'єкта патентування, в залежності від заданого типу продукту або процесу, необхідно придумати самостійно. Повне ім'я винахідників, їх місце проживання, повну назву організації, інші потрібні відомості також прийняти самостійно. При складанні заяви врахувати додаткові умови за примітками, що відмічені в таблиці знаком "+". У перелік винахідників включити себе. Права пріоритету щодо попередніх заявок у заяві не враховувати.

До заяви додати формулу винаходу чи корисної моделі, яка б відповідала придуманому об'єкту патентування та галузі водного господарства.

Серед об'єктів патентування можуть бути способи та технічні засоби зрошення, способи і технічні засоби осушення земельних угідь, способи подавання і транспортування води, способи регулювання водного режиму ґрунтів, способи покращання родючості ґрунтів, способи визначення властивостей води і ґрунтів, способи і технічні засоби водо підготовки, водоочистки, нові машини і установки для обробітку ґрунту, гідротехнічні споруди, засоби обліку води та інші.

Основні теоретичні відомості.

Винаходом (корисною моделлю) вважають результат інтелектуальної діяльності людини в будь-якій сфері технології. Правова охорона надається винаходу (корисній моделі), що не суперечить публічному порядку, принципам гуманності і моралі та відповідає умовам патентоздатності.

Винахід повинен бути новим, мати винахідницький рівень і бути промислово придатним. Корисна модель повинна бути новою і промислово придатною.

Об'єктом винаходу (корисної моделі), якому надається правова охорона, може бути продукт, процес (спосіб) а також нове застосування вже відомого продукту або процесу.

Під продуктом, як об'єктом технології, розуміють матеріальний об'єкт, створений розумом людини. Таким продуктом, зокрема, може бути пристрій, механізм, система взаємодіючих пристроїв, споруда, виріб, речовина, штам мікроорганізму, культура клітин рослин і тварин, інший біологічний матеріал, у тому числі трансгенна рослина і тварина. Продукт може належати до будь-якої галузі промисловості та будь-яких технологій виготовлення продукції.

Під процесом (способом), як об'єктом технології, розуміють дію або сукупність дій, виконуваних щодо продуктів та інших матеріальних об'єктів за допомогою принаймні одного продукту і спрямованих на досягнення певного технічного результату.

Такими процесами, зокрема, є виготовлення, обробка, переробка продукту та контролювання його якості, перетворення речовини, енергії, даних, вимірювання параметрів, діагностування, керування процесом, який є об'єктом технології тощо.

На деякі об'єкти технології правова охорона на винаходи (корисні моделі) не поширюється. Їх перелік викладений в законі України "Про охорону прав на винаходи і корисні моделі" [21]. Це необхідно врахувати при формулюванні назви об'єкту винаходу.

Зокрема правова охорона не поширюється на такі об'єкти технології:

- сорти рослин і породи тварин;
- біологічні у своїй основі процеси відтворення рослин та тварин, що не належать до небіологічних та мікробіологічних процесів;

- топографії інтегральних мікросхем;
- результати художнього конструювання.

Не визнаються винаходами (корисними моделями) також:

- відкриття, наукові теорії та математичні методи;
- методи інтелектуальної, господарської, організаційної та комерційної діяльності (планування, фінансування, постачання, обліку, кредитування, прогнозування, нормування тощо);
- правила виконання фізичних вправ, проведення ігор, конкурсів, аукціонів; проекти та схеми планування споруд, будинків, територій;
- умовні позначення (дорожні знаки, маршрути, коди, шрифти тощо), розклади, інструкції;
- комп'ютерні програми;
- форма представлення інформації (наприклад, у вигляді таблиці, діаграми, графіка, за допомогою акустичних сигналів, вимовляння слів, візуальних демонстрацій, книг, аудіо- та відеодисків).

На винаходи подається комплект документів, який називається заявка. Заявка повинна містити:

- заяву про видачу патенту України на винахід (корисну модель);
- опис винаходу (корисної моделі);

- Національний університет
- формулу винаходу (корисної моделі);
 - креслення (якщо на них є посилання в описі);
 - реферат.

Документи заявки, а саме: заяву про видачу патенту, опис і формулу винаходу (корисної моделі), креслення і реферат подають у трьох примірниках. Документи, які потребують подальшого перекладу, можуть бути подані мовою оригіналу в одному примірнику, а їх переклад - у трьох примірниках.

Назва винаходу (корисної моделі) у документах повинні відповідати суті винаходу або корисної моделі і, як правило, характеризувати його (її) призначення. Назву слід викладати в однині.

Заяву про видачу патенту України на винахід або корисну модель подають українською мовою за формою, що наведена у додатку 1.

Заява є одним із документів, що входять у склад заявки і подаються до Українського інституту промислової власності. Правила складання і подання заявки викладені у нормативах: “Правила складання і подання заявки на винахід та заявки на корисну модель” [6], затверджених наказом МОН України № 154 від 26.02.2004 року.

У бланку заяви вказують всю необхідну інформацію щодо об’єкту винаходу, винахідників та заявників. Верхня частина заяви заявником не заповнюється (заповнюється в Укрпатенті). При заповненні граф враховують наявність міжнародної заявки; хто є заявником – винахідник чи юридична особа (установа); необхідність прискорення публікації заявки; факт користування послугами спеціального представника-патентознавця; наявність документа про передачу права правонаступникам або документа про право спадкування; бажання бути не згаданим у публікації відомостей про заявку та видачу патенту тощо.

Необхідну інформацію зазначають у відповідних графах та клітинках позначкою “X”.

Порядок заповнення заяви такий: У графі, що розташована у верхній частині заяви (без зазначення коду), заявник зазначає порядковий номер заявки, визначений ним. При цьому реквізит "дата одержання" заповнюється Укрпатентом під час одержання заявки.

Графи з кодами (21), (22), що розташовані у верхній частині заяви, заявником не заповнюються, вони призначені для зазначення реквізитів заявки після її подання до Установи.

Графи з кодами (86) і (87) заповнюються у випадку прийняття міжнародної заявки, що містить зазначення України, на експертизу. За кодом (86) зазначають ресстраційний номер та дату подання міжнародної заявки, установлені відомством-одержувачем. У графі за кодом (87) зазначаються номер і дата міжнародної публікації міжнародної заявки. При відсутності таких даних, інформація не проставляється.

У графі, що містить прохання видати патент України, необхідно зазначити, який різновид патенту просить видати заявник, зробивши у відповідній клітинці позначку "X".

За кодом (71) для фізичної особи (фізичних осіб) зазначають повне ім'я, місце проживання; для юридичної особи (юридичних осіб) зазначають повне найменування (згідно з установчими документами), місцезнаходження.

Якщо заявником є винахідник, декілька винахідників чи всі винахідники, то дані про їх місце проживання наводять на звороті заяви у графі за кодом (72).

Для іноземної особи здійснюється зазначення повного імені або найменування зазначеної особи українською мовою. Після українського зазначення наводять у дужках ці самі відомості мовою оригіналу. Місце проживання або місцезнаходження заявника (за потреби) наводять мовою оригіналу і зазначають код держави згідно із стандартом VOIB ST.3.

Для заявників - **юридичних осіб України** зазначають код відповідно до Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України (ЄДРПОУ), для заявників, що проживають чи мають постійне місцезнаходження за межами України, зазначають код держави згідно із стандартом VOIB ST.3.

Якщо заявників декілька, то зазначені відомості наводяться для кожної особи окремо.

Якщо заявник має підстави скористатися правом пріоритету попередньої заявки відповідно до статті 15 Закону (3687-12), то у відповідній клітинці заяви необхідно зробити позначку "X" і зазначити номер та дату подання попередньої заявки.

Відомості про попередню заявку, подану в державі - учасниці Паризької конвенції, наводять за кодами (31), (32), (33). За кодом (33) зазначають код держави, до якої подано попередню заявку,

відповідно до стандарту ВОІВ ST.3. Відомості про попередню заявку, подану до Установи, наводять за кодом (66). Відомості про попередню заявку, з якої виділено цю заявку, наводять за кодом (62). Якщо попередніх заявок декілька, то наводять відомості щодо кожної заявки. Відомості про заявку, додаткові матеріали до якої оформлені відповідно до частини 7 статті 16 Закону (3687-12) як ця заявка, наводять за кодом (62). Якщо попередніх заявок не було, поля для інформації не заповнюють.

За кодом (54) наводять повну **назву винаходу** (групи винаходів) чи корисної моделі, яка повинна збігатися з назвою, наведеною в описі.

За кодом (98) зазначають адресу для листування між заявником та Укрпатентом, повне ім'я або найменування адресата. Листування може здійснюватись за будь-якою зручною для заявника адресою на території України. За наявності телефону, факсу чи іншого засобу зв'язку їх вказують.

Якщо заявник користується послугами представника то за кодом (74) зазначають повне ім'я та реєстраційний номер представника у справах інтелектуальної власності або повне ім'я іншої довіреної особи

Якщо заявник бажає прискорити публікацію заявки, у відповідній клітинці треба зробити позначку "X".

Розділ заяви "Перелік документів, що додаються" заповнюють за допомогою позначок "X" у відповідних клітинках із зазначенням кількості примірників і аркушів кожного документа. У клітинці "інші документи", якщо такі є в матеріалах заяви, необхідно зазначити назву документа

Якщо право на подання заявки й одержання патенту передано винахідником чи роботодавцем правонаступнику, то в графі "Підстави щодо виникнення права на подання заявки і одержання патенту" відповідну підставу зазначають позначкою "X". Якщо заявником (заявниками) є єдиний винахідник чи всі винахідники, то ця графа не заповнюється.

За кодом (72) наводять дані про винахідника (винахідників): повне ім'я та місце проживання. Для іноземного винахідника здійснюється транслітерація (передача транскрипційних знаків певної мови літерами української абетки) повного імені і поряд, у дужках, ці самі дані мовою оригіналу, а замість його місця проживання проставляють назву держави та її код згідно із

стандартом ВОІВ СТ.3. Якщо винахідники є заявниками, то вони проставляють підписи у правій графі.

Якщо винахідник (винахідники) не бажає (бажають) бути згаданим (згаданими) у публікації відомостей про заявку та (або) відомостей про видачу патенту, то у відповідній графі заяви робиться про це запис, що підписується винахідником (винахідниками), який (які) не бажає (бажають) бути згаданим (згаданими).

Заповнення останньої графи заяви "Підпис (и) заявника (ів)" є обов'язковим, крім випадку, коли всі заявники є винахідниками і їх підписи проставлені в графі за кодом (72).

Якщо заявником є юридична особа, то заявку підписує особа, що має на це повноваження. Підпис складається з повного найменування посади особи, яка підписує заявку, особистого підпису, ініціалів, прізвища і скріплюється печаткою.

У цій графі також проставляють дату підпису.

Якщо будь-які відомості наводять на додатковому аркуші, то його треба підписати в такому самому порядку.

В контрольній роботі студент наводить бланк заяви і обґрунтовує необхідність заповнення певних її граф відповідною інформацією.

Розподіл даних до першого завдання наведений в таблиці 2.

Таблиця 2

Розподіл даних до першого завдання

№ з/п	Останні цифри залікової книжки	Об'єкт патентування	К-ть авто рив	Заявник	Вид ОІВ	Номери приміток			
						1	2	3	4
1	00; 34; 68	пристрій	1	автори	винахід	+	-	+	-
2	17; 51; 85	механізм	2	установа	модель	-	+	-	+
3	01; 35; 69	прилад	3	автори	винахід	+	-	-	+
4	18; 52; 86	споруда	1	установа	модель	+	-	+	-
5	02; 36; 70	виріб	2	автори	винахід	-	+	-	+
6	19; 53; 87	виготовлення	3	установа	модель	+	-	-	+
7	03; 37; 71	обробка	1	автори	винахід	+	-	+	-
8	20; 54; 88	переробка	2	установа	модель	-	+	-	+
9	04; 38; 72	контролювання	3	автори	винахід	+	-	-	+
10	21; 55; 89	перетворення	1	установа	модель	+	-	+	-
11	05; 39; 73	отримання	2	автори	винахід	-	+	-	+
12	22; 56; 90	вимірювання	3	установа	модель	+	-	-	+
13	06; 40; 74	діагностування	1	автори	винахід	+	-	+	-

14	23; 57; 91	транспортування	2	установа	модель	-	+	-	+
15	07; 41; 75	пристрій	3	автори	винахід	+	-	-	+
16	24; 58; 92	механізм	1	установа	модель	+	-	+	-
17	08; 42; 76	прилад	2	автори	винахід	-	+	-	+
18	25; 59; 93	споруда	3	установа	модель	+	-	-	+
19	09; 43; 77	виріб	1	автори	винахід	+	-	+	-
20	26; 60; 94	виготовлення	2	установа	модель	-	+	-	+
21	10; 44; 78	обробка	3	автори	винахід	+	-	-	+
22	27; 61; 95	переробка	1	установа	модель	+	-	+	-
23	11; 45; 79	контролювання	2	автори	винахід	-	+	-	+
24	28; 62; 96	перетворення	3	установа	модель	+	-	-	+
25	12; 46; 80	отримання	1	автори	винахід	+	-	+	-
26	29; 63; 97	вимірювання	2	установа	модель	-	+	-	+
27	13; 47; 81	діагностування	3	автори	винахід	+	-	-	+
28	30; 64; 98	транспортування	1	установа	модель	+	-	+	-
29	14; 48; 82	пристрій	2	автори	винахід	-	+	-	+
30	31; 65; 99	механізм	3	установа	модель	+	-	-	+
31	15; 49; 83	прилад	1	автори	винахід	+	-	+	-
32	32; 66; -	споруда	2	установа	модель	-	+	-	+
33	16; 50; 84	виріб	3	автори	винахід	+	-	-	+
34	33; 67; -	виготовлення	1	установа	модель	+	-	+	-

Примітки, що необхідно врахувати при складанні заяви:

1. Автори винаходу (корисної моделі) не бажають, щоб їх згадували у публікації винаходу.
2. Заявник доручив ведення справи патентному повіреному.
3. Заявник просить прискорити публікацію заявки.
4. У заявника існує документ про передачу права на патент правонаступникам.

При складанні **формули** винаходу чи корисної моделі потрібно врахувати правила її створення і написання.

Формула винаходу (корисної моделі) повинна виражати його (її) суть через сукупність суттєвих ознак і викладатися ясно та стисло. У контрольній роботі потрібно застосувати одноланкову формулу, яка складається, як правило, з одного речення, що містить обмежувальну та відмітну частини.

Обмежувальна частина включає ознаки, які збігаються з ознаками найближчого аналога (найбільш схожого, вже відомого результату в світі). Відмітна частина, навпаки, включає ознаки, що відрізняють винахід (корисну модель) від найближчого аналога.

Обмежувальна й відмітна частини пункту формули відокремлюються одна від одної виразом: «який (яка, яке) відрізняється тим, що.....».

Наведемо декілька прикладів формул винаходів і корисних моделей. Формула способу повинна характеризуватись набором послідовних дій, наприклад:

«Спосіб вирощування картоплі, який включає літню посадку коренеплодів у відкритий ґрунт, догляд за посадками в період вегетації та збір урожаю, який відрізняється тим, що з метою подовження терміну одержання молодих коренеплодів у зимовий та ранньовесняний періоди, перед початком відмирання бадилля його скошують, посадку закривають тепло ізолюючим матеріалом, що забезпечує у зимовий період температуру ґрунту на глибині залягання коренеплодів від 0 до 5⁰С, і вибирають коренеплоди при сприятливих температурах повітря».

Формула для матеріального об'єкту характеризується конструктивними особливостями, певними конструктивними змінами, що дозволяють досягнути бажаний технічний результат. Наприклад:

1. «Кротова дрена, що містить ґрунтову порожнину, заповнену пористим матеріалом, відрізняється тим, що з метою зменшення вартості дренажу, збільшення водовідвідних властивостей і підвищення стійкості, дрена у верхній частині оснащена додатковою ґрунтовою порожниною трубчастої форми меншого діаметра, заглибленої у пористий матеріал не більше, чим на половину власного діаметра».

2. «Осушувально-зволожувальна система, що містить дрени, колектори, канали і дренажні колодязі, яка відрізняється тим, що з метою запобігання від забруднення річок-водоприймачів, дренажні колодязі оснащені відстійниками-накопичувачами, виконаними у вигляді горизонтально розташованих труб, з'єднаних у вигляді зірки до нижньої частини дренажних колодязів».

3. «Дренажна система, що містить кільцеві дрени і колектори, відрізняється тим, що з метою підвищення рівномірності дренажу осушуваної території і зменшення будівельної вартості, дрени розміщені в плані у вигляді концентричних кілець з загальним геометричним центром».

Розроблену відповідно до придуманого об'єкту формулу потрібно викласти на окремому листку контрольної роботи.

4.2. Завдання №2

За наведеними зразками патентів (Частина II Методичних вказівок “Патентна документація до практичних завдань”) згідно розподілу варіантів за таблицею 3 визначити і обґрунтувати такі дані:

1. Номер патенту.
2. Шифр МПК.
3. Номер заявки на видачу патенту.
4. Дату набуття чинності прав на патент.
5. Дату подання заявки.
6. Дату опублікування відомостей про патент.
7. Власника патенту.
8. Назву патенту.
9. Винахідників.
10. Термін чинності патенту і рік закінчення чинності патенту.
11. Вид об’єкта, якому надається правова охорона.
12. Країни, на території яких даний патент є чинним.
13. Сукупні витрати коштів на одержання патенту та підтримання його чинності станом з врахуванням інформації у примітках до таблиці 4.

Інформація, що наводиться на патентах та її кодування визначені міжнародними стандартами. На патентах України за відповідними кодами в дужках наводиться вся потрібна для фахівців інформація. Порядок її подання визначений Положеннями про Державні реєстри патентів на винаходи та корисні моделі (наказ МОН України № 291 від 12.04.2001 року). Відповідні Положення можна знайти в Інтернет-ресурсах (дивись розділ 5.6 методичних вказівок).

Витрати коштів, що пов’язані з набуттям прав на винахід (корисну модель) складаються з оплати державних зборів. Їх розмір визначений постановою КМ України від 19 вересня 2007 року № 1148 Про внесення змін до Порядку сплати зборів за дії, пов’язані з охороною прав на об’єкти інтелектуальної власності.

В контрольній роботі необхідно визначити суму цих витрат у грошовій формі. При цьому необхідно врахувати вид одержаного охоронного документа (патент на винахід, патент на корисну модель, деклараційний патент на винахід, деклараційний патент на корисну модель), хто був заявником (фізична чи юридична особа), термін чинності патенту, термін набуття прав на патент, чи була проведена кваліфікаційна експертиза на об’єкт винаходу, необхідність сплати всіх інших зборів: за публікацію патенту, за внесення до Державного реєстру, за внесення змін до заявки, за підтримання чинності патенту

по роках. Кваліфікаційна експертиза (експертиза по суті) проводиться тільки для винаходів.

Таблиця 3

Розмір основних зборів за дії, пов'язані з охороною прав на винаходи і корисні моделі

№ з/п	Вид збору	Розмір збору, грн
1	За подання заявки	800
2	За подання заяви про виправлення помилки в заявці, що не є очевидною	800
3	За проведення кваліфікаційної експертизи на винахід	3000
4	За внесення до Державного реєстру патентів на винаходи і корисні моделі	800
5	За публікацію про видачу патенту на винахід чи корисну модель і видачу патенту	200
6	За підтримання чинності патенту на винахід за кожний рік дії патенту починаючи від дати подання заявки: <ul style="list-style-type: none"> - за перший - другий роки; - за третій; - за четвертий; - за п'ятий роки; - за шостий; - за сьомий; - за восьмий; - за дев'ятий - чотирнадцятий роки; - за п'ятнадцятий – двадцятий роки. 	<ul style="list-style-type: none"> 300 400 500 600 700 800 900 2100 3800
7	За підтримання чинності патенту на корисну модель за кожний рік дії патенту починаючи від дати подання заявки: <ul style="list-style-type: none"> - за перший - другий роки; - за третій; - за четвертий; - за п'ятий; - за шостий; - за сьомий; - за восьмий; 	<ul style="list-style-type: none"> 300 400 500 600 700 800 900

	- за дев'ятий - десятий роки.	2100
8	За подання заявником заяви про внесення змін до заявки, що виникли через залежні від заявника обставини (зміна імені, зміна своєї адреси, зміна адреси для листування тощо)	100

У разі коли заявником (заявниками) чи власником (власниками) патенту на винахід (корисну модель) є неприбуткові установи та організації, кожен збір за дії, пов'язані з охороною прав на винахід (корисну модель) сплачується у розмірі 10% установленого розміру.

Треба мати на увазі, що строк дії патенту на винахід становить 20 років від дати подання заявки, патентів на корисну модель – 10 років, деклараційного патенту на винахід – 6 років.

Приєм заявок на деклараційні патенти на винахід і корисну модель припинено з 1.01.2004 року, проте ті патенти, що були видані раніше до цього строку, діють відповідно до 1.01.2011 року та 1.01.2015 року.

Таблиця 4

Розподіл даних до другого завдання

№ з/п	Останні цифри залікової книжки	Номер патенту у додатках	№ з/п	Останні цифри залікової книжки	Номер патенту у додатках
1	00; 34; 68	2; 29	18	25; 59; 93	19; 13
2	17; 51; 85	3; 28	19	09; 43; 77	20; 10
3	01; 35; 69	4; 27	20	26; 60; 94	21; 11
4	18; 52; 86	5; 26	21	10; 44; 78	22; 8
5	02; 36; 70	6; 25	22	27; 61; 95	23; 9
6	19; 53; 87	7; 24	23	11; 45; 79	24; 6
7	03; 37; 71	8; 23	24	28; 62; 96	25; 7
8	20; 54; 88	9; 22	25	12; 46; 80	26; 4
9	04; 38; 72	10; 21	26	29; 63; 97	27; 5
10	21; 55; 89	11; 20	27	13; 47; 81	28; 2
11	05; 39; 73	12; 19	28	30; 64; 98	29; 3
12	22; 56; 90	13; 18	29	14; 48; 82	2; 26
13	06; 40; 74	14; 17	30	31; 65; 99	3; 25
14	23; 57; 91	15; 16	31	15; 49; 83	4; 24
15	07; 41; 75	16; 14	32	32; 66; -	5; 23
16	24; 58; 92	17; 15	33	16; 50; 84	6; 22
17	08; 42; 76	18; 12	34	33; 67; -	7; 21

Примітки: 1. У варіантах з 1 по 10 подавалась заява про виправлення помилки в матеріалах заявки; у варіантах з 11 по 20 подавалась заява про внесення зміни про ім'я заявника; у варіантах з 21 по 30 подавалась заява про зміну адреси для листування.

2. Кожний студент аналізує два патенти згідно останніх двох цифр залікової книжки. Патенти наведені у окремому додатку до методичних вказівок (частина 2 методичних вказівок).

5. Навчально-методичне забезпечення

5.1. Основна і допоміжна література

1. Конспект лекцій з дисципліни “Інтелектуальна власність”/ В.П.Востріков, НУВГП, 2005.- 80 с.
2. Популярно про інтелектуальну власність: абетка/ за заг. Ред.. М.П.Паладія.-К.: ТОВ “Альфа-ПК”, 2004. – 56 с.
3. Основи інтелектуальної власності. - К.: Юридичне видавництво "ІнЮре", 1999. - 578 с.
4. Інтелектуальна власність в Україні: правові засади та практика. - Наук.-практ. вид.: у 4-х т. / За заг. ред. О.Д.Святоцького. -Т.1: Право інтелектуальної власності. - К. Видавничий дім "ІнЮре" 1999. - 500 с.Т.2: Авторське право і суміжні права. - К.: Видавничий дім "ІнЮре", 1999. - 460 с.Т.3: Промислова власність. -К.:Видавничий дім "ІнЮре", 1999.-656с.Т.4: Оцінка інтелектуальної власності. Бухгалтерський облік та оподаткування. - К.: Видавничий дім "ІнЮре", 1999. - 384с.
5. Цибульов П.М. Основи інтелектуальної власності / Навчальний посібник. – К.: Інститут інтелектуальної власності і права, 2005. – 108 с.
6. Правила складання і подання заявки на винахід та заявки на корисну модель. – Рівне.: ЦНТЕІ, 2004.- 48 с.
7. Правила складання та подання заявки на промисловий зразок. Офіційний вісник України., 2002, № 11. С. 203-213.
8. Правила складання, подання та розгляду заявки на видачу свідоцтва України на знак для товарів і послуг. Постанова МЮ України № 416/2220 від 22.09.1997 р.
9. Порядок державної реєстрації авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір. Постанова КМ України від 27 грудня 2001 р. № 1756.
10. В.С. Дроб'язко, Р.В. Дроб'язко Право інтелектуальної власності. Навчальний посібник – Київ; ЮрінКомІнтер, 2004 – 512 с.

5.2. Законодавство України про інтелектуальну власність

11. Конституція України, від 28.06.1996 р., № 254к/96-ВР;
12. Цивільний кодекс України, від 16.01.2003 р., № 435-IV;
13. Господарський кодекс України, від 16.01.2003 р. № 436-IV;
14. Кодекс України про адміністративні правопорушення, від 07.12.1984р. №8073-Х;
15. Кримінальний кодекс України, від 05.04.2001 р. №2341-111;
16. Митний кодекс України, від 11.07.2002 р. № 92-IV;
17. Цивільний процесуальний кодекс України, від 18.03.2004р. №1618-М;
18. Господарський процесуальний кодекс, від 06 11.1991 р. № 1798-ХІІ;
19. Декрет Кабінету Міністрів України "Про державне мито" від 21.01.1993 № 7-93;
20. Закон України "Про авторське право і суміжні права", від 23.12.1993 №3792-ХІІ;
21. Закон України "Про охорону прав на винаходи і корисні моделі", 15.12.1993 № 3687-ХІІ;
22. Закон України "Про охорону прав на промислові зразки", від 15.12.1993 № 3688-ХІІ;
23. Закон України "Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем", від 05.11.1997 № 621/97-ВР;
24. Закон України "Про охорону прав на сорти рослин", від 21.04.1993 №3116-ХІІ;
25. Закон України "Про охорону прав на знаки для товарів і послуг", від 15.12.1993 № 3689-ХІІ;
26. Закон України "Про охорону прав на зазначення походження товарів", від 16.06.1999 № 752-ХІV;
27. Закон України "Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних", від 23.03.2000 № 1587-ІІІ;
28. Закон України "Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів господарювання, пов'язаної з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування", 17.01.2002 № 2953-ІІІ.

5.3. Додаткова література

29. Журнал "Інтелектуальна власність", ТОВ "АСПЕКТ-2003".

30. Журнал “Промислова власність”, Укрпатент.

5.4. Міжнародні договори з інтелектуальної власності

31. Загальна декларація прав людини, від 10.12.1948 р.
32. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права, від 16.12.1976 р.
33. Конвенція про заснування Всесвітньої організації інтелектуальної власності, від 14.07.1967 р.
34. Всесвітня декларація про інтелектуальну власність, від 26.06.2000 р.
35. Всесвітня конвенція про авторське право, від 06.09.1952 р.
36. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів, від 24.07.1971 р. I
37. Договір Всесвітньої організації інтелектуальної власності про авторське право, від 20.12.1976 р.
38. Міжнародна конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення, від 26.10.1961 р.
39. Конвенція про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їхніх фонограм, від 29.10.1971 р.
40. Договір Всесвітньої організації інтелектуальної власності про виконання і фонограми, від 20.12.1996 р.
41. Паризька конвенція про охорону промислової власності, від 20.03.1883 р.
42. Договір про патентну кооперацію (PCT), від 19.06.1970 р.
43. Будапештський договір про міжнародне визнання депонування мікроорганізмів з метою патентної процедури, від 28.04.1977 р.
44. Договір про патентне право (PLT), від 01.06.2000 р.
45. Договір з інтелектуальної власності стосовно інтегральних схем, від 26.05.1986 р.
46. Женевський акт Гаазької угоди про міжнародну реєстрацію промислових зразків, від 02.07.1999 р.
47. Мадридська Угода про міжнародну реєстрацію знаків, від 14.04.1891 р.
48. Протокол до Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків, від 27.06.1989 р.
49. Спільні правила до Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків та Протоколу до цієї Угоди Адміністративні

інструкції з застосування Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків та Протоколу до цієї угоди.

50. Договір про закони щодо товарних знаків, 27.10.1994р.
51. Ніщцька угода про Міжнародну класифікацію товарів і послуг для реєстрації знаків., від 15.06.1957 р.
52. Угода про заходи щодо попередження та припинення використання неправдивих товарних знаків та географічних зазначень, від 14.04.1891 р.
53. Міжнародна конвенція по охороні нових сортів рослин, від 02.12.1961 р.
54. Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності, від 15.04.1994 р.
55. Угода про співробітництво по припиненню правопорушень у сфері інтелектуальної власності, від 21.09.2000р.
56. Договір про проведення узгодженої антимонопольної політики, від 25.01.2000 р.

5.5. Методичне забезпечення дисципліни

57. Конспект лекцій на паперовому носії;
58. Конспект лекцій на електронному носії;
59. Методичні вказівки до виконання контрольної роботи студентами заочної форми навчання (частина 1, частина 2);
60. Методичні вказівки до тестового контролю знань;

5.6. Інтернет-ресурси

- МОН України (www.mon.gov.ua);
- Держдепартамент інтелектуальної власності МОН України (www.sdip.gov.ua);
- ДП Український інститут промислової власності (www.ukrpatent.org.ua);
- Український центр інноватики та патентно-інформаційних послуг (www.ip-centr.kiev.ua);
- Українське агентство з авторських та суміжних прав (www.uacr.kiev.ua);
- Інститут інтелектуальної власності і права (www.iipl.ukrpatent.org.ua)

(22) Дата подання заявки	Пріоритет	(51) МПК	ЕВ	(21) Номер заявки
☐ Повідомляю (повідомляємо) про намір здійснити патентування винаходу (корисної моделі) в іноземних державах				
(86)	Реєстраційний номер та дата подання міжнародної заявки, установлені відомством-одержувачем			
(87)	Номер і дата міжнародної публікації міжнародної заявки			
ЗАЯВА про видачу патенту України		МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ Державне підприємство “Український інститут промислової власності” вул. Глазунова, 1, м. Київ 42, 01601		
Подаючи вказані нижче документи, прошу (просимо) видати: ☐ патент України на винахід ☐ патент України на корисну модель				
(71) Заявник (и)	Код ЗКПО (для українських заявників)			
(вказується повне ім'я або найменування заявника (ів), його (їх) повна поштова адреса та код держави згідно зі стандартом ВОІВ ST. 3 Дані про адресу винахідників-заявників наводяться під кодом (72)				
Пропшу (просимо) встановити пріоритет заявки пунктів формули винаходу за заявкою № _____ за датою ☐ ☐ ☐ подання попередньої заявки в державі-учасниці Паризької конвенції (навести дані під кодами 31, 32, 33) ☐ надходження до Установи попередньої заявки, з якої виділено цю заявку (навести дані під кодом 62) ☐ надходження до Установи попередньої заявки (навести дані під кодом 66)				
(31) Номер поперед ньої заявки	(32)Дата подання поперед ньої заявки	(33) Код держави подання заявки згідно зі стандартом ВОІВ ST.3	(62) Номер та дата подання до Установи попередньої заявки, з якої виділено цю заявку	(66) Номер та дата подання до Установи попередньої заявки

	національний університет водного господарства та природокористування		
(54) Назва винаходу (корисної моделі)			
Адреса для листування			
Телефон _____ Телеграф _____ Телекс _____ Телефакс _____ Електронна адреса _____			
(74) Повне ім'я та реєстраційний номер представника у справах інтелектуальної власності			

Прошу (просимо) прискорити публікацію заявки

Перелік документів, що додаються	К-сть арк.	К-сть прим.	
☐ опис винаходу			Підстави щодо виникнення права на подання заявки і одержання патенту (без подання документів), якщо винахідник (и) не є заявником (ами):
☐ формула винаходу			
☐ креслення та інші графічні матеріали			
☐ реферат			
☐ документ про сплату збору за подання заявки			
☐ документ, який підтверджує наявність підстав для зменшення збору або звільнення від сплати збору			існує документ про передачу права винахідником або роботодавцем (ями) правонаступнику (ам) ☐
☐ документ про депонування штаму			
☐ копія попередньої заявки, яка підтверджує право на пріоритет			
☐ переклад заявки українською мовою			існує документ про право спадкування ☐
☐ документ, який підтверджує повно - важення довіреної особи (доручення)			

☐ інші документи: <small>Національний університет водного господарства та природокористування</small>			
☐ Міжнародний звіт про пошук			
(72) Винахідник (ки) Винахідник (и) – заявник (и) (повне ім'я)	Місце проживання та код держави згідно зі стандартом ВОІВ ST.3 (для іноземних осіб – тільки код держави)		Підпис (и) винахідника (ів) - заявника (ів)
			
Я (ми) <hr/> <hr/> <hr/> прошу (просимо) не згадувати мене (нас) як винахідника (ів) при публікації відомостей стосовно заявки на видачу патенту Підпис (и) винахідника (ів) <hr/>			
Підпис (и) заявника (ів)			
Дата підпису М. П.	Якщо заявником виступає юридична особа, то підпис особи, що має на це повноваження, із зазначенням посади скріплюється печаткою. Якщо всі винахідники виступають заявниками, їх підписи наводяться під кодом 72		